

20 października - Dzień Krajobrazu

2020-10-20

Mając na uwadze art. 6A Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, obligujący Strony Konwencji do podejmowania działań na rzecz podnoszenia świadomości społeczeństwa w zakresie wartości krajobrazów, ich roli i wprowadzanych w nich zmian, w 2016 roku Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska ogłosiła 20 października Dniem Krajobrazu.

Głównym tematem obchodów Dnia Krajobrazu w 2020 roku jest „Drzewo w krajobrazie”.

Drzewa są komponentem krajobrazów o szczególnej roli. Dorodne okazy, skupione w grupach czy rosnące pojedynczo, często decydują o kształcie krajobrazu, nadając mu niepowtarzalny i unikatowy charakter. Przez swoją biologiczną różnorodność są obecne w większości typów krajobrazów, występują zarówno na terenie krajobrazów naturalnych, jak i kulturowych, zwiększając harmonijność i ład przestrzenny.

Drzewa pełnią w krajobrazie nie tylko funkcje przyrodnicze czy klimatyczne, ale dla człowieka mają również znaczenie kulturowe i symboliczne. Dlatego popularyzowanie wiedzy z zakresu funkcji drzew w kształtowaniu krajobrazów, jak również ich znaczenia w krajobrazach przyrodniczych i kulturowych jest ważne i potrzebne.

Przykładem drzew pełniących ważną rolę w krajobrazie, są dęby tworzące pomnikową aleję w Borównie, w gminie Dobrcz.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy planowała organizację spaceru krajobrazowego Aleją dębową w Borównie w dniu 20 października br., we współpracy z Urzędem Gminy w Dobrczu, w ramach tegorocznych obchodów Dnia Krajobrazu. Jednakże z uwagi na znaczący wzrost liczby zachorowań na COVID-19 i objęcie przez Radę Ministrów Bydgoszczy oraz powiatu bydgoskiego tzw. żółtą strefą, na następnie czerwoną strefą, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy odwołał spacer krajobrazowy.

Aleja dębowa w Borównie została ustanowiona pomnikiem przyrody Rozporządzeniem Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody twórców przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 15, poz. 120). Ochroną objęte zostało wówczas 245 drzew, w tym: 240 dębów szypułkowych, 2 klony jesionolistne, 2 jesiony wyniosłe oraz 1 klon zwyczajny.

Aktualnie, zgodnie z danymi Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody prowadzonego przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska, ten zbiorowy pomnik przyrody – aleja przyrodzista, składa się z 240 drzew rosnących w ciągu drogi krajowej Nr 5 Świecie-Bydgoszcz: 236 dębów szypułkowych, 2 jesionów wyniosłych, 1 klonu jesionolistnego oraz 1 klonu zwyczajnego.

Aleja dębowa w Borównie pełni ważną rolę w lokalnym krajobrazie miejscowości Borówno i gminy Dobrcz, ale jest także jednym z symboli ochrony przyrody ziemi bydgoskiej – a zatem w skali ponadlokalnej (regionalnej).

Obecność alei dębowej w Borównie ma wpływ na podejmowane decyzje dotyczące lokalizacji inwestycji kształtujących lokalny krajobraz. W ten sposób Aleję ominęła budowana obecnie droga ekspresowa S5.

Z informacji przekazanych przez Urząd Gminy w Dobrczu wynika, że dla ochrony wartości przyrodniczej Alei, ale także ze względów bezpieczeństwa ruchu drogowego, w ostatnich latach wykonywano zabiegi pielęgnacyjne rosnących w niej drzew. Na przełomie czerwca i lipca 2019 roku dokonano podcinki 118 drzew. Podobną podcinkę przeprowadzono również w kwietniu 2016 roku. W maju 2012 roku przeprowadzono opryski na kuprówkę rudnicę.

Aleja dębowa w Borównie znajduje się w pasie drogowym drogi krajowej. Z informacji przekazanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Bydgoszczy, wynika, że od 2000 roku na drodze krajowej nr 5 w obrębie Alei dębowej w Borównie przeprowadzono szereg inwestycji, których celem była poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego:

- poszerzono drogę na odcinku Alei dębowej, do jej obecnych parametrów oraz ustawiono oznakowanie pionowe drogi (znaki informujące o Alei dębowej i ograniczonej skrajni),
- uruchomiono sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu z drogą prowadzącą do kąpieliska nad jeziorem Borówno i dalej w kierunku Dobrcza (w 2009 r.),
- we współpracy z Gminą Dobrcz wykonano ścieżkę pieszo-rowerową za linią drzew Alei dębowej – po stronie zachodniej (w 2011 r.),
- zmieniono organizację ruchu na tym odcinku drogi wprowadzając zakaz wyprzedzania (w 2013 r.).

Z uwagi na zdarzające się wypadki i kolizje drogowe z udziałem drzew, ich lokalizacja w pasach drogowych wzbudza kontrowersje społeczne. Niemniej jednak dla ochrony przyrody oraz krajobrazu, konieczne jest pozostawienie i dbanie o najcenniejsze drzewa przyrodziste, często uformowane w aleje.

Poniżej prezentujemy galerię zdjęć z Alei dębowej w Borównie.

Aleja dębowa w Borównie

